Dissertationum Germanicarum

Tom. VI.

De Contractibus

P. III.

Elenchus Auctorum

VIII. Behrens | Rudolphi Antonij | De Charta blanca. 1735.

IX. Ziegleri | Caspari | De Apochis. cum Dissertatione Io. Andreae Fromanni de Eadem Materia. Halae Magdeburg. 1739.

X. Kressii. | Io. Pauli | De Procuratoris obligatione, si fines Mandati excedit, praecipue qua Creditoribus tenetur in Processu Subhastationis. 1746.

XI. Iacobsen | Erasmi Gottlobij. | De vera Indole Litterarum obligationis et Exceptionis non numeratae Pecuniae. Lipsiae. 1749.

DISPVTATIO IVRIDICA

DE

DONATIONE INTER VIVOS,

GERMANIS:

Von Schenckung unter den Lebendigen.

PRAESIDE

DN. RVD. HENR. ZIEGLER,

I. V. D. P. P. O. ET COLLEG. SAX. DECANO,

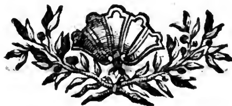
IN PERANTIQVA HIERANA CELEB.

DIE XX. FEBR. CIↃ IↃCCXII.

DEFENDET

BARWARDVS VLDER. HOMEYER,

HILDES. LL. STVD. A. R.

EDITIO II.

IENAE,

PRODIIT EX OFFICINA HELLERIANA, 1743.

PROOEMIVM.

JVCVNDISSIMA æque ac maxime proficua eſt donationum materia, quippe quæ non ſolum virtutis nomen præ ſe fert, dum quis generoſo animo liberalitatem multis ſalutarem exercendo ab aliis ſeſe diſtingvit, verum etiam per quam hominum in ſocietate civili viventium affectus atque inclinationes acquiruntur, alliciuntur, moventur. Aſt

qualis qualis etiam ſit, ſæpius, quid? quod ſæpiſſime ejusmodi donationum genera degenerant in deteſtandam luxuriam, prodigalitatem ac profuſionem bonorum, per quam integræ familiæ ad incitas rediguntur, evertuntur; Quam ob cauſam Imperatores moti donationibus terminos poſuerunt certos, ſecundum quos illæ legitime fieri ac ſine dispendio donatoris inſigni procedere poſſunt; De quibus Donationibus maxime inter vivos ac juribus, in hiſce obſervandis, præſenti hac disputatione, pluribus diſſerere placuit, quod, ut benevole accipiatur, enixe rogo.

Th. I.

THESIS I.

Materiam donationis inter vivos aggressuri (ne morem Philosophorum negligamus) primo attendenda venit Etymologia. Donatio itaque dicitur à dono, quasi dono datum, vid. *L.35.* §.*1.* *ff. d.mort.caus.donat.* & capion. i. e. doni datio, quæ verba propriam donationis naturam exprimunt, dum hæc à parte donatarii stricto jure seu cum effectu antea exigi, ac ad hanc præstandam donator cogi nequeat; verba autem inter vivos distinctionem ponunt inter hanc & donationem mortis causa, quia illa vivente donatore citra ullam mortis cogitationem, hæc vero in casum mortis, vel secundum §.*1.* *J. d.donat.* si quid humanitus ei contingit, concipitur.

Th. II. Dicitur alias etiam vera & absoluta donatio *L. 35.* §. *2. ff. d.mort. caus. donat.* ut & directa, simplex, mera; quia hæc absque omni causa vel mortis, vel remunerationis, vel absque

 ullo

ullo alio respectu simpliciter ex mera affectione, ex mera liberalitate donantis datur.

Th. III. Definitur ergo, quod sit actus, quo alteri licitum quoddam, & quod in commercium cadit, liberalitatis & munificentiæ gratia, nullo jure cogente conceditur *l. 82. ff. d. donat.* vel secundum *L. 82. d. R. J.* est mera liberalitas, quæ nullo jure cogente fit. *Per L. 17. C. d. fide Inst.* dicitur quidem contractus, sed hac, ut & aliis legibus vocabulum contractus improprie & in sensu latiori pro quavis conventione accipitur; Hinc si cui ob certam causam, vel ob certam rem, vel ob bene merita, vel ob quodlibet aliud factum præsens, præteritum vel futurum aliquid donatur, propria & genuina donatio non videtur, *L. 1. ff. d. don.* cum hæc donatio plerumque ob ἀντίδωρα datur & remuneratoriæ nomine venit.

Th. IV. Ex ante dictis ergo liquet, quod hæc donatio remuneratoria sit actus, quo quid ob causam vel civilem, vel naturalem, sive ob bene merita in alterum ita transfertur, ut irrevocabiliter suum fiat, *L. 27. ff. de donat.* cum nempe hæc relata sit donatio, i.e. quæ ob causam præcedentem exercetur, quemadmodum autem hæc causa non potest retractari, sic multo minus datum propter

hanc

hanc causam revocari potest, namque donatio fit nullo Jure cogente, i. e. nulla obligatione, vel naturali vel civili præcedente, si autem hæc præcesserit, multo magis illud datum degenerat in modum debiti, debita vero ordinarie non revocantur, exinde quoque sequitur, etsi quingentos solidos excedat, quod tamen Insinuationem non requirat, neque propter ingratitudinem revocari possit, *L. 34. §. 1. ff. de donat. vid. Dn. Carpzov. p. 2. C. 12. d. 15. 30. 31. &c.* In hoc itaque differt ab illa vera & absoluta in præcedenti Thesi definita donatione.

Th. V. Equidem non nescimus, donationem absque traditione Jure Romano fuisse pactum, pacta autem eo Jure non producebant obligationem, multo minus actionem; consulto dico, non obligationem, nam non latet; quod pacta illa, quæ nuda & simplicia vocare solebant, quosdam produxerint effectus, e. g. compensationis, novationis, constituti &c. sed cum hi effectus potius ex necessitate, qui nimirum æquitatem & obligationem naturalem respiciebant, sint introducti, non possunt dici mere civiles; actionem non concedebant, quia ex minus deliberato animo provenire putabant; donationis tamen pactum, ut legitimum, vel ut nonnullis vocare magis arri-

det;

det, vestitum declaratum est, hinc etiam illo jure, licet traditio non facta fuerit, producebat actionem ex *L.35. Cod. de donat.* ita ut necessitas donatori imponeretur, rem donatam tradendi; accedit, quod Germani materiam hancce pactorum, prout nunc ea disquiritur, nunquam receperint, cum hi Jure Romano tanquam ex recepto, non vero præcepto teneantur.

Th. VI. Ex quo Jure descendat donatio, quæritur? Communiter quidem ex Jure Civili eam provenire contendunt, idque propter varia donationum genera, quippe quæ pro ratione modi, circumstantiarum, quantitatis & qualitatis differunt; Nos sua natura & materialiter ex Jure naturæ vel gentium, formaliter vero, & quatenus certis legibus & limitibus circumscripta & determinata est, ex lege civili profluere asserimus.

Th. VII. Inde non immerito controvertitur, an donatio sit modus transferendi dominium? Secundum communem Dd. Sententiam, quatenus ea cum traditione est conjuncta, omnino modum esse acquirendi rerum dominia, non negamus, maxime cum in hisce non transferatur ipso jure dominium, sed demum per traditionem donatoris, quatenus & hæc eo animo fit; Attamen

men donationes nonnullas esse, ubi ipso jure dominium rei donatæ absque ulla traditione in donatarium transfertur, non diffitemur, quod maxime in donationibus Principum, item Ecclesiæ factæ, obtinere cum Dn. Stryck. *Disp. de Concursu Expectativæ gener. & special.* §. 32. statuimus.

Th. VIII. Causam itaque efficientem impulsivam donationis veræ propriæ & absolutæ ponimus meram liberalitatis voluntatem ipsius donatoris, & affectionem illam singularem, quam hic erga donatarium fovet, quæ affectio ex variis causis v. g. conjunctionis, amicitiæ, vel quotidianæ conversationis, unionis animorum &c. oriri potest, remuneratoriæ vero, benemerita *L. 9. ff. pro socio*, factum aliquod præstitum, vel adhuc præstandum, atque hæc iterum dicitur impropria vel ratione causæ impulsivæ, qualis est remuneratoria, quæ Jure Civili extraordinarie obligat per *L. 27. ff. de donat.* vel ratione effectus, ut donatio mortis causa, quæ in casu subsecutæ mortis conceditur, & nuda pœnitentia revocatur, quas donationes iterum triplices esse leges constituunt *L. 2. ff. d. mort. caus. donat.* & legatis comparatur, inde sequitur, quod dominium secuta morte, ipso jure transferatur *L. 2. ff. d. Publ. in rem action.*

Th. IX. Materialem esse putamus omnes res, quæ cadunt in commercium non solum humanum, verum tamen in specie donatarii, i. e. quæ in hujus patrimonio esse possunt; sic ergo Judæo mancipium Christianum inutiliter donatur, quia hic propter singularem legis prohibitionem illud in Patrimonio habere nequit; An vero omnia bona donari possint? altioris est indaginis, quod quidem affirmant, si nimirum donatio fiat sub reservato *Dn. Carpzov. 5. resp. 67. Dd. in L. fin. C. de pact.* quo B. L. remittimus.

Th. X. Formam quod attinet, potest fieri vel scriptura vel sine scriptura *L. 25. L. 29. C. d. donat.* nam si modo vel per propriam confessionem, vel per testes, vel etiam per juramenti delationem (qui modus tamen proprie non est probatio, sed potius relevatio ab onere probandi) probari possit, non opus est scriptura, in defectu tamen testium melius est, si quis per scripturam, vel instrumentum quoddam donationem ipsam ad evitandas probationis molestias docere possit, si modo non quingentos solidos excedat, tunc enim insinuationem requirit; potest & fieri vel sub conditione, vel pure *L. 2. & seq. C. d. don. quæ sub modo*: modo præsens præsenti, vel etiam si alter absens

sit,

ſit, alteri donationem illam indicet, ut poſſit acceptare, quia donatio ſine acceptatione nulla eſt, invito enim non obtruditur beneficium, & non poteſt liberalitas nolenti acquiri *L. 19. §. 2. ff. de donat. l. 69. ff. de R. J.*

Th. XI. Cauſa finalis eſt exercitium liberalitatis, cum enim tantummodo ex affectu benevolo, qui exercetur per donationem vel translationem rei donatæ, fiat, ſequitur, quod finis ſit, ut liberalitas illa exerceatur, licet non negemus, ſi modo aliqualis reſpectus facti alicujus præteriti vel futuri accedat, quod tunc remuneratio vel bene meriti compenſatio finem efficiat: Effectus eſt, quatenus donatio cum traditione conjuncta, dominii translatio, quatenus vero per nudam promiſſionem fit, quod obligationem vel jus ad rem, ac traditionis neceſſitatem inducat §. 2. *J. d. don.* eandem vim ac ſtipulatio tribuat *L. 35. §. ult. C. de donat.*

Th. XII. Dictum fuit theſi nona, quod omnes res, quæ cadunt in commercium, donari poſſint, paucis nunc erit agendum de requiſitis donationis; requiritur autem (1) ut donator ſit dominus rei donatæ, *L. 12. C. h. t.* nemo enim plus juris in alium transferre poteſt, quam ipſe habet,

 niſi

nisi forsitan jussu domini donet, licet tunc mandatarius proprie non donet, sed mandatum donationis tantummodo exequatur. (2) Ut habeat liberam administrandi & alienandi facultatem, hinc pupillus & prodigus, licet sint domini, tamen propter defectum liberæ administrationis & alienationis donare non possunt. (3) Si quingentos solidos excedit, quod insinuatione actis intervenientibus opus habeat, ratio videtur hæc, quia tunc donans facile patrimonium suum perdere, vel notabile detrimentum rei familiaris habere potest, ita ut amplius incipiat esse non solvendo, vel etiam ad incitas redigatur, in hisce nempe caussis, ut & in magnis quantitatibus, cum res sit altioris indaginis, major observantia est adhibenda, *arg. L. fin. Cod. si cert. petat.* (4) Nonnulli addunt præsentiam duorum vel trium testium incluso Notario; cum vero testes potius ad probationem, quam ad ipsam formam donationis requirantur, minus adæquate hoc requisitum ponitur.

Th. XIII. Olim quidem donatio excedens 300. solidos insinuationem requirebat *L. 34. Cod. d. donat.* hodie vero usque ad 500. facta valida est, si vero excedit hanc præscriptam summam, non in totum nulla est, vel irrita redditur, sed tantum quatenus

tenus excedit; *d. l. 34. pr. Nov. 162. C. 1. §. ult.* in tantum, ut non valeat, etiamsi juramentum accesserit. *D. Carpzov. p. 2. C. 12. D. 14.* & si jam res donata tradita sit, excedens repeti potest, *per dict. Carpzov. def. 17. in fin.* condictione scil. sine causa: *l. 21. in f. ff. b. l.*

Th. XIV. Solidus autem quid sit inter Doctores non satis est expeditum, plerique 500. illos solidos pro tot Ducatis accipiunt, ut Sande *Lib. 5. tit. 1. d. 3. in f. Richt. p. 1. d. 26. n. 59.* ita ut etiam ratio habeatur pecuniæ, si valor sit mutatus, dispositio enim hæcce intelligenda est secundum monetam imperialem, non vulgarem, prout ergo illa mutatur, crescit ac decrescit hæc summa, sic ergo 500. illi solidi, prout Dn. Stryk. *in not. ad Lauterb.* vult, efficerent 1333. Thalerorum summam.

Th. XV. Coram quo Judice insinuatio fieri debeat, quæritur? Nonnulli coram competente, nonnulli etiam coram incompetente judice posse fieri statuunt; quam sententiam posteriorem nostram facimus per *L. 27. in fin. & 30. Cod. b. t.* idque ideo, quia donatio est actus voluntariæ jurisdictionis, qui etiam exerceri potest coram non competente judice, melius tamen sibi quis prospicit, si coram ordinario judice, præsente a-

 ctuario,

ctuario, donatio ad acta referatur, quippe majorem autoritatem plenioremque fidem consequitur.

Th. XVI. Dantur tamen nonnullæ donationes in jure, quæ insinuationem minime desiderant, idque ex speciali legis dispositione ita provisum, partim propter dignitatem & respectum donatoris & donatarii, sic absque insinuatione Princeps recte donat, cum enim Princeps Legibus sit solutus *L. 31. ff. de Leg.* §. *ult. J. quib. mod. test. infrm.* indignum esset, si donationes ab ipso factæ secundum jura civilia insinuationem requirerent, accedit, quod Princeps non præsumatur ex luxuria vel prodigalitate, sed potius ex singulari gratia hoc facere; item Principi pariter absque hac solennitate utiliter donatur *L. 34. pr. Cod. h. t.* partim propter nonnullarum rerum, ob quas fiunt, favorem v. g. in redemptionem captivorum si quid donatum sit, *L. 36. pr. Cod. eod.* vel etiam ad restituendas ædes incendio vel ruina corruptas *dicta L. 36.* §. *2.* prius propter favorem libertatis consequendæ, posterius vero exemplum propter interesse rei publicæ est constitutum, quippe interest reipublicæ, ne ruinis deformetur.

Th. XVII.

Th. XVII. Quid autem dicendum, si alter rem meam me sciente & volente donaverit, ex post facto vero me donationis hujus factæ pœnituerit, an illam revocare, & rem à donatario repetere possim? Resp. Illam rem repeti non posse, sufficit, quod ab initio adfuerit consensus, quod autem semel placuit, amplius displicere non potest, & quod ab initio est voluntatis ex post facto est necessitatis, habetur enim ac si ipse donasset, nam quod quis per alium facit, dum ei mandat, ut faciat, per se fecisse putandum *L. 5. §. 3. ff. de administr. Tut.*

Th. XVIII. An filiusfamilias donare possit, quæritur? Distingvimus, in peculio pagano vel profectitio ordinarie non potest, cum non sit sui juris, sed in patria potestate constitutus, idque ipsi non concessum, ut dilapidet & perdat, sed ut administret, *L. 7. pr. ff. de donat.* dico ordinarie, quandoque enim & in hoc potest donare absque patris consensu expresso, utpote si filiusfamilias sit Senatoriæ dignitatis, vel justa ratione motus donet, *d. l. 7. §. 1. & seqq.* tunc enim leges præsumunt consensum intervenisse; in adventitio ordinario perinde non potest, ob usumfructum quem pater in hoc habet, quippe cum hic patri diminueretur;

in extraordinario vero vel irregulari libere donare potest, cum pleno jure spectet ad filium, item in castrensi vel quasi castrensi indistincte potest, *cit. L.* §. *fin.* cum & testari, quod majus est, non prohibeatur, quia in hoc habetur pro patrefamilias.

Th. XIX. Quidam ex speciali legis dispositione prohibentur donare certis personis, quales (1) sunt patres, qui filiis nihil donare possunt, *L. 25. Cod. de don. int. vir. & ux.* partim quia per fictionem juris pater & filius habentur pro una persona, & sic sibi ipsi quodammodo donare viderentur, partim tamen filius nihil potest habere proprii, *L. 1.* §. *1. pro donato.* nisi iterum propter insignia in patrem benemerita, quo casu subsistit, hæc tamen cum sint facti, à filio probanda veniunt; cessat quoque prohibitio, si morte patris vel ultima voluntate donatio sit confirmata *dicta L. 25. Cod. de don. int. vir. & uxor.* vel si filiofamilias post emancipationem res donata non fuerit ademta *L. 31.* §. *2. ff. de donat.* vel etiam secundum jus Canonicum juramento sit confirmata *c. 2. de pact. in 6. & 28. X. de jurejur.* vel denique si pater donet ex causa castrensi *L. 1. Cod. de Castr. pec.* aut quasi castrensi *L. 4. C. de adv.*

Th. XX.

Th. XX. Non valent (2) donationes inter virum & uxorem, ne vel mutuo amore ſe invicem profuſa facilitate defraudent patrimonio *L. 1. ff. de don. inter vir. & ux.* vel amor conjugalis donis debeat obliniri & conſervari, vel ſi alter conjugum nihil donet, anſa rixandi oriatur; Conjugum autem vocabulum hic latius accipi conſtat *ex L. 32. §. 16. h. t.* cum donatio inter conſoceros, ſocerum & generum, ſocerum ac nurum, vel illas perſonas, in quorum poteſtate conjuges ſunt, ſubſiſtere non poteſt; quæ tamen prohibitio non obtinet, quando donatio eſt modica v. g. ſtrenæ nomine, vel in feſto Nativitatis Chriſti, mutua & reciproca, ubi neuter partium ſingulare damnum ſentit, vel etiam ad dignitatem Doctoralem vel aliam conſequendam, denique ſi juramento ſit confirmata.

Th. XXI. Diximus antea, quod pater ob ſpecialem legis prohibitionem non poſſit filio aliquid donare, hinc jure merito quæritur, ſi ſumptus ſuppeditaverit ad ſtudia ſua promovenda, an poſt mortem ſint conferendi? ratio dubitandi duplex eſt, primo quia donatio à patre filio facta non valet, deinde quia non conſtat de animo donandi, cum pater nihil expreſſerit; ad primam reſpon-

 demus,

demus, donationes hasce esse de quasi castrensi re *L. 4. Cod. de fam. bercisc.* ideoque prohibitio hanc non tangit, alteram quod attinet rationem, ex studiis filius non fit locupletior, ex quibus autem caussis quis non fit locupletior, hoc non tenetur conferre, *Conf. Dn. Stryk. in not. ad Lauterb.* deinde studia semper habent causam favorabilem, hinc etiam sumptus in hæcce facti præsumptive ex pietate potius & affectu naturali videntur donati, collationi ergo non sunt obnoxii *L. 50. ff. famil. bercisc.* huc spectat etiam quicquid pater filio dedit ad obtinendas dignitates; item si pater mutuam sumsit pecuniam, ut filio suppeditet sumptus ad studia, hoc enim mutuum fit debitum hereditarium, & si mater ex communi hereditate subministravit aliquid, neque hoc secundum communem Doctorum sententiam est conferendum, item si sumptus ad peregrinandum filio dati sunt, quod tamen non indistincte asserendum putamus, sed potius ex conditione, qualitate, massa hereditatis vel totius patrimonii, aliisque circumstantiis dijudicandum venit.

Th. XXII. Objectum donationis sunt omnes res, & omnia bona, etiam futura, de quibus dictum fuit th. 9. videtur quidem quis sibi auferre

testa-

teſtamentifactionem, jam autem hæc eſt juris publici, ea autem quæ talia ſunt, pactis privatorum mutari non poſſunt. Aſt (1) hæc ſucceſſio, quæ ex hac teſtamentifactione oritur, non conſiſtit ſolum in juribus activis acquirendis, quippe quæ per hanc donationem omnium bonorum auferuntur, ſed etiam in paſſivis, i. e. oneribus ferendis, in quibus heres pariter poteſt inſtitui. (2) Teſtamentifactio præciſe non eſt neceſſaria, utpote quæ eventualiter demum admittitur, ſi teſtator proximum agnatum vel cognatum non vult habere heredem, atque ita tantum eſt juris permiſſivi. (3) Etiam per arrogationem per indirectum tollitur teſtamentifactio, exinde tamen illa non ſtatim fit vitioſa; ſi tamen omnia bona ſunt donata, ſemper ea intelliguntur ſalva, quæ ad individualem donatoris neceſſitatem ſpectant, gaudet enim hic beneficio competentiæ.

Th. XXIII. Si autem bona majora & potiora tantum ſunt donata, ita, ut liberi vel parentes legitimam non habeant ſalvam, & omnium DD. ſententia in praxi habent querelam inofficioſæ donationis; ſed cum viventis nulla ſit hereditas, ideoque nulla legitima conſtitui poſſit, quia quantitas patrimonii tempore mortis eſt incerta; dein-

 de

de cum nondum jus quoddam, dum pater eſt in vivis, fuerit translatum in liberos, vel vice verſa, contrariam ſententiam defendemus.

Th. XXIV. Hactenus de modis conſtituendi donationes dixiſſe ſufficiat, nunc ad modos diſſolvendi progredimur; Propria quidem donatio eo animo fit, ut donator nullo modo ad ſe rem donatam reverti velit, *L. 1. prin. ff. de donat.* quod tamen in comparationem impropriarum donationum, v. g. mortis cauſa, quæ nuda voluntate revocari poteſt, accipi volumus. Revocatur autem illa (1) ob ingratitudinem lege expreſſam *L. ult. Cod. de revoc. donat.* quarum ſpecies quinque ordinarie recenſentur, ſecundum tamen communem Doctorum ſententiam æque graves vel graviores admittuntur, quam vero, cum expreſſe in dicta L. ult. dicitur: *Ex his enim tantummodo cauſis, ſi fuerint in judicium dilucidis argumentis cognitionaliter approbatæ, etiam donationes in eos factas everti concedimus*, non amplectimur; Hæc autem revocatio non transfertur ad heredes donatoris, ſed huic ſoli competit, exinde ſequitur, ſi muſſitavit hanc injuriam vel ingratitudinem à donatario donanti illatam, hujus heredibus non dari actionem ad revocandam donationem, *cit. L. ult.*

Th. XXV.

Th. XXV. (2) Propter supervenientiam liberorum, *L. si unquam 8. Cod. de revoc. donat.* quæ causa non solum in liberto & Patrono, de quibus allegata lex proprie loquitur, sed generaliter obtinere statuitur, quia pater de liberis contra pietatis rationem non cogitasse præsumitur, nisi expresse huic L. 8. renunciaverit (quam renunciationem à patre in præjudicium liberorum fieri posse statuimus cum Suth. *diss. 6. aphor. 38. & ibi cit. Tiraquell.*) donatio tamen enormis, non modica esse debet, i. e. ut singulare damnum per hanc liberis inferatur, quænam autem quantitas intelligatur? hoc arbitrio judicis committitur, qui ex circumstantiarum qualitatibus, imprimis conditionis personæ donatoris, item ex facultatibus, merito dijudicabit.

Th. XXVI. Dantur & aliæ donationum species, v. g. sub conditione, quæ non nisi post adimpletam conditionem effectum sortiuntur; sub modo, ut aliquid faciat; remuneratoria, de qua superius actum; Dotalitium vulgo Leibgedinge/ quod communiter constituitur à nobilibus, per pacta etiam à privatis, in compensationem dotis, idque ut plurimum consistit in usuris sortis duplicatæ *Dn. Carpzov. p. 2. C. 42. D. 2. n. 7. & 8.* Sponsalitia

ſalitia largitas, quæ fit à ſponſo vel patre propter futurum, quod ſperamus, matrimonium *L. 15. Cod. de donat. ante vel propter nupt.* Morgengaba, i. e. donum, quod ſponſus nobilis altero nuptiarum die in præmium amiſſæ virginitatis & vice verſa vidua juveni donare ſolet *Conf. Habn. ad VVeſenb. p. 2.* Cum vero impropriarum donationum naturam induant, de iis prolixius agere ſuperſedemus, maxime cum temporis anguſtia plura verba facere vetet.

TANTVM.

Damit nichts leer bleibe, hat man, ſo viel der Platz vergönnen will, (Tit.) *denen Herren Liebhabern mehrere* Diſpp. *angeben, und darbey dienſtlich melden wollen: Daß ſolche, wie gegenwärtige, ebenmäſſig zu Jena in der Helleriſchen Buchdruckerey, (mit einem gedruckten* Catalogo, *der noch viel 1000. Stücke, von allerhand in alle Facultäten einſchlagende* Diſpp. *in ſich faſſet,) um billigen Preiß zu haben ſind, als:*

Gleichmanns Schrifft, durch welche er unter andern auch die wichtigen Fundamenta, ſo das Hoch-Fürſtliche Haus Sachſen Erneſtiniſcher Linie, auf die Jülich-Clev- und Bergiſche Lænder, hat, Extracts-weiſe anzeiget.

Ejusdem Erneuertes 700jæhriges Gedæchtnis des vor 700. Jahren, nehmlich 1039. in Thüringen ſich feſt-geſetzten Graf Ludovici Barbati, als eines Stamm-Vaters der Landgrafen in Thüringen.

Ejusdem Historische Betrachtung über eine Müntze des Thüringischen Königs Balderichs oder Walderichs.

Geldria & Zütphanium Regiæ Majestati Borussiæ, tanquam Duci Cliviæ & Comiti Marcano, &c. stylo privato vindicantur.

Hertzogii de prudentia vera politica.

Hertelii de Johannis Constantis in Augustanam Confessionem meritis singularibus.

Hassenii perfectum consiliarii regii exemplum in Josepho summo Pharaonis administro proponens.

Ejusdem dissert. qua rationes exponuntur cur Franciscus I. Galliarum Rex ob jusjurandum Carolo V. Imperatori haud servatum perjurus censeri debeat? In dieser Disp. liegt aber auch: disp. qua rationes confutantur cur Franciscus I. Galliarum Rex &c. &c.

Ejusdem de conditione Principis, qui imperio se abdicavit.

Ejusdem diss. qua politicam præcipuis, qui ad inaugurandos Reges adhibentur ritibus comprehensam propon.

Hallwachsii historia Caroli M. Franciæ Regis, variis observationibus illustrata.

Ejusd. satura positionum historicarum Imperatoris Lotharii I. res & præcipua controversiæ de Ioanna Papissa in utramque partem complexarum.

Ejusdem rerum Rudolfi I. Imperatoris partem primam complexa.

Ejusdem pactorum, quibus vis metusve ansam præbuit sanctitatem ac firmitatem adserens.

Haagenii de Saxo-Vinariensi vigilantiæ ordine. c. fig.

Holtzschuheri ab Aschbach de comitiis 1356. Norimb. celebratis, in quibus Caroli IV. Imp. aurea bulla fuit sancita.

cita. Acceſſit index diplomatum tempore iſtorum comitiorum Norimbergæ promulgatorum, itemque recenſio variorum aureæ bullæ exemplarium MSS. & typis impreſſorum. cum fig.

Hechtii rei heraldicæ inter Germanos ſpeciatim Saxonas auſpicia exquirens, c. notis J. Ehrenfr. Zſchackwitzii.

Hoffmanni fœdera, quæ imperatores Rom. cum Francis ante tempora Chlodovei fecerunt.

Ejusdem acta & fœdera inter imperatores Rom. & Francorum reges & primæ ſtirpis.

Ejusdem de Decanis & Decaniſſis.

Ejusdem ad concordatum Henrici V. & Calliſti II. de inveſtituris epiſcoporum & abbatum.

Ejusdem ſtemma Babenburgico-Auſtriacum emendatum atque illuſtratum ſiſtens.

Jacobi Stamm-Tabelle durch welche angezeiget wird, wie die heutigen Churfürſten von Brandenburg aus dem Burggrafl. Zollern-Nürnbergiſchen Stamm entſproſſen. fol.

Introductio brevis in hiſtoriam rerum Germanicar. literariam, ubi maxime triumviri reficiendis rebus Germanorum, Conring, Sagittarius, Meimbom. eorumque de genuinis Hiſtoriæ Germanicæ fontibus diſſertationes & Judicia recenſentur, cum analectis & acceſſionibus.

Innocentii X. Röm. Pabſts Declaratio, worinnen er den A 1648. in Teutſchland geſchloſſenen Frieden, als welcher zum Præjudiz des Römiſchen Glaubens gereichte, vermeintlich zu annulliren gedencket.

Jani de Bojaria Francis ſubjecta.

SOLI DEO GLORIA.